

स्वच्छ महाराष्ट्र अभियानासाठी "स्वच्छता दूत" घोषित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०१६/प्र.क्र. २४/नवि ३४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक: ०८ फेब्रुवारी, २०१६

वाचा:

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्र.: स्वमअ-२०१५/प्र.क्र. २३/नवि-३४, दि. १५.०५.२०१५

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाच्या "स्वच्छ भारत अभियान (नागरी)" च्या धर्तीवर संदर्भीय दिनांक १५ मे, २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यामध्ये "स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी)" ची अंमलबजावणी सुरु झाली आहे. या अभियानांतर्गत शहरे "हागंदारी मुक्त" करणे व घनकचरा व्यवस्थापनांतर्गत शहरे "स्वच्छ" करणे या दोन प्रमुख बाबींचा समावेश आहे.

२. या अभियानांतर्गत शहरे हागंदारी मुक्त करण्यासाठी शहरांमधील ज्या कुटुंबांकडे शौचालयाची सुविधा उपलब्ध नसल्याने जी कुटुंबे उघडयावर शौचास जातात अशा कुटुंबांना वैयक्तीक घरगुती शौचालय अथवा सामुदायीक शौचालयाद्वारे सुविधा उपलब्ध करून द्यावयाची आहे.

३. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी त्यांच्या शहरात निर्माण होणारा १०० % कचरा निर्मितीच्या जागीच वेगवेगळा (ओला कचरा व सुका कचरा) करून स्वतंत्रपणे संकलित करणे, या संकलित केलेल्या (ओला व सुका) १०० % कचऱ्याची वाहतूक करणे, ओल्या कचऱ्यावर केंद्रीय अथवा विकेंद्रित पद्धतीने जागीच प्रक्रिया करणे तर सुक्या कचऱ्याचे विलगीकरण करून त्यावर प्रक्रिया करणे व उर्वरित कचऱ्याची शास्त्रीय पद्धतीने विकसीत केलेल्या भरावभूमीवर विल्हेवाट लावून शहर स्वच्छ करावयाचे आहे.

४. या अभियानांतर्गत जनजागृतीद्वारे लोकसहभाग मिळवून सदर अभियान चळवळीच्या स्वरूपात राबविणे आवश्यक असल्याने अभियानांतर्गत स्वयंप्रेरणेने तसेच उत्स्फूर्तपणे जनजागृती होईल अशा तऱ्हेने कार्य केलेल्या व्यक्तींना स्वच्छता दूत म्हणून घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचारधीन होती.

शासन निर्णय :-

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून, राज्यातील खाली नमूद केलेल्या तीन महिलांनी स्वयंप्रेरीत होवून अत्यंत विपरीत परिस्थितीवर मात करून वैयक्तीक घरगुती शौचालय उभारण्याचे कार्य केले व समाजापुढे एक आदर्श उभा केल्यामुळे त्यांच्या कार्याचा यथोचित गौरव व्हावा म्हणून त्यांना राज्याचे "स्वच्छता दूत" म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

(१) श्रीमती सुवर्णा लोखंडे - सिन्नर

(२) श्रीमती संगीता आव्हाडे- वाशिम

(३) श्रीमती चैताली राठोड - यवतमाळ

२. स्वच्छ महाराष्ट्र अभियानांतर्गत राज्यस्तरावर व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या स्तरावर आयोजित कार्यक्रमांतर्गत जनजागृती करण्यासाठी या स्वच्छता दूतांचा सहभाग करून घेता येईल.
३. अशा प्रकारे राज्यस्तरावर आयोजित जनजागृती कार्यक्रमासाठी या स्वच्छता दूतांना सहभागी करून घेतल्यास त्याबाबतचा खर्च राज्य अभियान संचालनालयाने करावा. तर, स्थानिक स्वराज्य संस्थां स्तरावर आयोजित जनजागृती कार्यक्रमास या स्वच्छता दूतांना सहभागी करून घेतल्यास त्याबाबतचा खर्च संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेने करावा.
४. या स्वच्छता दूतांना राज्य शासनाच्या वर्ग -१ अधिकाऱ्यास अनुज्ञेय असलेला प्रवास भत्ता व दैनिक भत्ता अनुज्ञेय राहिल.
- याबाबतचा खर्च स्वच्छ महाराष्ट्र अभियानांतर्गत माहिती, शिक्षण व प्रसार आणि जनजागृतीसाठी उपलब्ध निधी मधून भागविण्यात यावा.
५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०२०८१७१५५०३७२५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सुधाकर झा. बोबडे

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मुख्य सचिव, यांचे वरिष्ठ सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
४. आयुक्त तथा संचालक, नगर परिषद प्रशासन संचालनालय, वरली, मुंबई.
५. सर्व विभागीय आयुक्त.
६. सचिव (नवि-२) यांचे स्वीय सहायक
७. आयुक्त, सर्व महानगरपालिका.
८. सर्व जिल्हाधिकारी.
९. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी), मुंबई.
१०. मुख्याधिकारी, नगरपरिषद/नगरपंचायत (सर्व).
११. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासने.
१२. श्रीमती सुवर्णा लोखंडे - सित्रर
१३. श्रीमती संगीता आव्हाडे- वाशिम
१४. श्रीमती चैताली राठोड - यवतमाळ
१५. निवडनस्ती (नवि-३४).